

KOMISIJAS REGULA (ES) 2021/1176**(2021. gada 16. jūlijs),**

ar ko attiecībā uz pozitīvu TSE gadījumu genotipa noteikšanu kazām, aitām un kazu vecuma noteikšanu, pasākumiem, kas piemērojami ganāmpulkā ar atipisku skrepi slimību, un liellopu, aitām un kazu izcelsmes produktu importēšanas nosacījumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 III, V, VII un IX pielikumu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 999/2001 (2001. gada 22. maijs), ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūklveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 23. panta pirmo daļu un 23.a panta ievadfrāzi un m) punktu,

tā kā:

- (1) Regula (EK) Nr. 999/2001 nosaka dzīvnieku transmisīvo sūklveida encefalopātiju (TSE) profilakses, kontroles un apkarošanas noteikumus. Atkarībā no govju sūklveida encefalopātijas (GSE) riska tā klasificē dalībvalstīs, trešās valstīs vai to reģionos valstīs vai reģionos ar nenozīmīgu GSE risku, kontrolētu GSE risku vai nenoteiktu GSE risku.
- (2) Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikumā paredzēti noteikumi par uzraudzības sistēmu TSE profilaksei, arī attiecībā uz aitām un kazām. Regulas (EK) Nr. 999/2001 III pielikuma A nodaļas II daļas 8. punkts paredz obligātu genotipa noteikšanu pozitīviem TSE gadījumiem aitām un pienākumu nekavējoties ziņot Komisijai par visiem TSE gadījumiem, kas konstatēti ARR/ARR genotipa aitām. ARR/ARR genotipa aitas uzskata par rezistentām pret klasisko skrepi slimību, tāpēc jebkurš šādas aitas saslimšanas gadījums ir negaidīts konstatējums, kam jāpievērš uzmanība. Šā iemesla dēļ par to nekavējoties jāziņo, lai to varētu turpmāk izmeklēt.
- (3) Saskaņā ar ieteikumiem, kas sniegti Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) 2017. gada 5. jūlija zinātniskajā atzinumā par ģenētisko rezistenci pret transmisīvajām sūklveida encefalopātijām (TSE) kazām ⁽²⁾, ar Komisijas Regulu (ES) 2020/772 ⁽³⁾ Regula (EK) Nr. 999/2001 tika grozīta, lai atzītu, ka arī kazas var būt ģenētiski noturīgas pret klasiskās skrepi slimības celmiem, kas ir dabiski sastopami Savienības kazu populācijā, ja tām ir K222, D146 vai S146 alēles. Ar Regulu (ES) 2020/772 Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikums tika grozīts, ieviešot noteikumus, kas ierobežo kazu nonāvēšanu un iznīcināšanu ganāmpulkā, kurā apstiprināts klasiskās skrepi slimības gadījums, tikai attiecībā uz tiem dzīvniekiem, kas ir uzņēmīgi pret šo slimību. Tomēr grozījumi, kas ar Regulu (ES) 2020/772 izdarīti Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikumā, neattiecas uz pozitīvu TSE gadījumu genotipa noteikšanu kazām. Lai paredzētu atbilstošu uzraudzību un ziņošanu par pozitīvu TSE gadījumu genotipu kazām, III pielikuma A nodaļas II daļas 8. punkts un III pielikuma B nodaļas I.A daļas 8. punkts būtu jāgroza..
- (4) Turklāt Regula (EK) Nr. 999/2001 paredz noteikumus attiecībā uz īpašo riska materiālu un cita starpā paredz, ka īpašais riska materiāls ir jāizņem un jālikvidē saskaņā ar minētās regulas V pielikumu un saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1069/2009 ⁽⁴⁾. Konkrētāk, Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikuma

⁽¹⁾ OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp.

⁽²⁾ EFSA Journal 2017; 15(8): 4962.

⁽³⁾ Komisijas Regula (ES) 2020/772 (2020. gada 11. jūnijs), ar ko attiecībā uz kazas un apdraudētas sugas skarošu transmisīvo sūklveida encefalopātiju izskaušanas pasākumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 I, VII un VIII pielikumu (OV L 184, 12.6.2020., 43. lpp.).

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1069/2009 (2009. gada 21. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un atvasinātajiem produktiem, kuri nav paredzēti cilvēku patēriņam, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1774/2002 (Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu regula) (OV L 300, 14.11.2009., 1. lpp.).

1. punkta b) apakšpunktā attiecībā uz aitām un kazām, kas vecākas par 12 mēnešiem, ir definēts īpašais riska materiāls, kas jāizņem un jālikvidē saskaņā ar minētās regulas V pielikumu un Regulu (EK) Nr. 1069/2009.

- (5) Ņemot vērā aitu un kazu audzēšanas īpatnības, minēto sugu dzīvnieku precīzs dzimšanas datums ir reti nosakāms, un tāpēc šādi dati nav ietverti Padomes Regulā (EK) Nr. 21/2004 ⁽⁵⁾ paredzētajā saimniecības reģistrā. Tāpēc pirms Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikuma grozīšanas ar Komisijas Regulu (ES) 2018/969 ⁽⁶⁾ bija nepieciešams izņemt īpašo riska materiālu aitām un kazām, kas vecākas par 12 mēnešiem vai kam smaganās ir izšķīlies pastāvīgs priekšzobs.
- (6) Ar Regulu (ES) 2018/969 Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikums tika grozīts, pievienojot iespēju izmantot kaušanas dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu metodi, pēc kuras nosaka aitas un kazas, kas vecākas par 12 mēnešiem. Šī iespēja tika pievienota 2018. gadā, taču kopš tā laika neviena dalībvalsts grozījumu nav izmantojusi. Turklāt šo iespēju bija paredzēts piemērot tikai dalībvalstīs, nevis attiecināt uz trešām valstīm. Tādējādi juridiskās noteiktības un skaidrības labad tagad ir lietderīgi to svītrot. Tāpēc iespēja izmantot kaušanas dalībvalsts kompetentās iestādes apstiprinātu metodi, pēc kuras nosaka aitas un kazas, kas vecākas par 12 mēnešiem, no Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikuma 1. punkta b) apakšpunkta būtu jāsvītrot.
- (7) Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikumā ir noteikti TSE, tostarp atipiskās skrepi slimības, kontroles un apkarošanas pasākumi. Konkrētāk, minētā pielikuma B nodaļā ir noteikti pasākumi, kas jāpiemēro pēc apstiprinājuma saņemšanas par TSE klātbūtni liellopiem, aitām un kazām. Ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 630/2013 ⁽⁷⁾ Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikumu grozīja, lai atceltu visus ierobežojošos pasākumus attiecībā uz aitu un kazu pārvietošanu, ja ir apstiprināts atipiskās skrepi slimības gadījums, bet uz diviem gadiem šajos ganāmpulkos saglabāja pastiprinātu uzraudzību ar mērķi iegūt vairāk zinātnisko datu par atipisko skrepi slimību. Kopš Regulas (ES) Nr. 630/2013 pieņemšanas dienas ir savākts ievērojams datu apjoms. Tāpēc Regulas (EK) Nr. 999/2001 VII pielikuma B nodaļas 2.2.3. punktā noteiktais pasākums, kas nav saistīts ar sabiedrības veselības problēmām, tagad būtu jāsvītrot.
- (8) Regulas (EK) Nr. 999/2001 IX pielikuma C nodaļā ir noteiktas prasības liellopu, aitu un kazu produktu importēšanai Savienībā. Šīs prasības atšķiras atkarībā no produktu izcelsmes valsts vai reģiona GSE statusa, kā arī atkarībā no to dzīvnieku izcelsmes valsts vai reģiona GSE statusa, no kuriem produkti iegūti. Valstu vai reģionu GSE statuss pēc to GSE riska ir noteikts Komisijas Lēmumā 2007/453/EK ⁽⁸⁾, kurā uzskaitītas valstis vai reģioni ar nenozīmīgu GSE risku un kontrolētu GSE risku, kā arī noteikts, ka visas pārējās valstis vai reģioni ir uzskatāmi par valstīm vai reģioniem ar nenoteiktu GSE risku.
- (9) Regulas (EK) Nr. 999/2001 IX pielikuma C nodaļas B iedaļas g) un h) punktā ir noteiktas īpašas prasības attiecībā uz gadījumiem, kad no valsts vai reģiona ar nenozīmīgu GSE risku importē produktus, kuri iegūti no dzīvniekiem, kuru izcelsme ir valstī vai reģionā ar nenoteiktu GSE risku: g) punktā noteikts, ka dzīvnieki nedrīkst būt baroti ar gaļas un kaulu miltiem vai dradžiem, savukārt h) punktā noteikts, ka produktiem jābūt saražotiem un manipulācijām ar tiem jābūt veiktām, raugoties, ka tie nav saturējuši atkaulošanas procesā atsegtus nervaudus un limfaudus un nav ar tiem piesārņoti.

⁽⁵⁾ Padomes Regula (EK) Nr. 21/2004 (2003. gada 17. decembris), ar ko izveido aitu un kazu identifikācijas un reģistrācijas sistēmu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1782/2003 un Direktīvas 92/102/EEK un 64/432/EEK (OV L 5, 9.1.2004., 8. lpp.).

⁽⁶⁾ Komisijas Regula (ES) 2018/969 (2018. gada 9. jūlijs), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 999/2001 V pielikumu groza attiecībā uz prasībām, ko piemēro īpašo riska materiālu izņemšanai no mazajiem atgremotājiem (OV L 174, 10.7.2018., 12. lpp.).

⁽⁷⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 630/2013 (2013. gada 28. jūnijs), ar kuru groza pielikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 999/2001, ar ko paredz noteikumus dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilaksei, kontrolei un apkarošanai (OV L 179, 29.6.2013., 60. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas Lēmums 2007/453/EK (2007. gada 29. jūnijs), ar ko nosaka dalībvalstu vai trešo valstu vai to reģionu GSE statusu pēc to GSE riska (OV L 172, 30.6.2007., 84. lpp.).

- (10) Īpašās prasības, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 999/2001 IX pielikuma C nodaļas B iedaļas g) un h) punktā, ir saderīgas ar minētās nodaļas D iedaļas 1. punkta a) apakšpunktā un 1. punkta c) apakšpunkta ii) punktā noteiktajām prasībām attiecībā uz tiešu importu Savienībā no valsts vai reģiona ar nenoteiktu GSE risku. Tomēr minētās īpašās prasības pašlaik nav noteiktas Regulas (EK) Nr. 999/2001 IX pielikuma C nodaļas C iedaļā, kurā noteiktas prasības importēšanai no valsts vai reģiona ar kontrolētu GSE risku. Līdz ar to šā nejaušā izlaiduma dēļ pašlaik Savienībā no valsts vai reģiona ar kontrolētu GSE risku ir atļauts importēt produktus, kas iegūti no dzīvniekiem, kuru izcelsme ir valstī vai reģionā ar nenoteiktu GSE risku un kuri neatbilst minētajām īpašajām prasībām. Tāpēc īpašās prasības, kas noteiktas Regulas (EK) Nr. 999/2001 IX pielikuma C nodaļas B iedaļas g) un h) punktā, būtu jāiekļauj minētā pielikuma C nodaļas C iedaļā.
- (11) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regulas (EK) Nr. 999/2001 III, V, VII un IX pielikums.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 999/2001 III, V, VII un IV pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2021. gada 16. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 999/2001 III, V, VII un IV pielikumu groza šādi:

1) regulas III pielikumu groza šādi:

a) pielikuma A nodaļas II daļā 8. punktu aizstāj ar šādu:

“8. Genotipa noteikšana

8.1. Prionu proteīnu genotipu kodoniem 136, 154 un 171 nosaka katrai TSE pozitīvai aītai. Nekavējoties ziņo Komisijai par konstatētiem TSE gadījumiem aītām ar genotipiem, kuros kodēts alanīns (A) abās alēlēs pie kodona 136, arginīns (R) abās alēlēs pie kodona 154 un arginīns (R) abās alēlēs pie kodona 171. Ja pozitīvais TSE gadījums ir atipiskas skrepi slimības gadījums, prionu proteīnu genotips jānosaka arī kodonam 141.

8.2. Prionu proteīnu genotipu kodoniem 146 un 222 nosaka katrai TSE pozitīvai kazai. Nekavējoties ziņo Komisijai par konstatētiem TSE gadījumiem kazām ar genotipiem, kuros kodēts serīns (S) vai asparagēnskābe (D) vismaz vienā alēlē pie kodona 146 un/vai lizīns (K) vismaz vienā alēlē pie kodona 222.”;

b) pielikuma B nodaļas IA daļā 8. punktu aizstāj ar šādu:

“8. Ikvienas tādas aītas un kazas genotips un, ja iespējams, šķirne, kura ir atzīta par TSE pozitīvu un no kuras ņemti paraugi saskaņā ar A nodaļas II daļas 8. punktu.”;

2) V pielikumā 1. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“b) attiecībā uz aītām un kazām: tādu dzīvnieku galvaskauss, tostarp smadzenes un acis, un muguras smadzenes, kuri ir vecāki par 12 mēnešiem vai kuriem smaganās ir izšķīlies pastāvīgs priekšzobs.”;

3) VII pielikuma B nodaļu groza šādi:

a) 2.2.3. punktu svīturo;

b) 3.5. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“d) divus gadus, skaitot no dienas, kad ir pabeigti visi 2.2.1. punktā, 2.2.2. punkta b) apakšpunktā vai 2.2.2. punkta c) apakšpunktā minētie pasākumi, ja vien šajos divos gados nav konstatēts neviens TSE gadījums, izņemot atipisko skrepi slimību.”;

c) 4.6. punktu aizstāj ar šādu:

“4.6. Saimniecībās, kur īstenots 2.2.2. punkta d) apakšpunktā noteiktais 3. risinājums, 4.1. līdz 4.5. punktā izklāstītos ierobežojumus joprojām piemēro divus gadus no brīža, kad konstatēts pēdējais TSE gadījums, kas nav atipiskā skrepi slimība.”;

4) IX pielikuma C nodaļas C iedaļas 1. punktā pievieno šādus apakšpunktus:

“e) ja dzīvniekiem, no kuriem liellopu, aītu un kazu izcelsmes produkti iegūti, izcelsme ir valstī vai reģionā, kas saskaņā ar Lēmumu 2007/453/EK klasificēti par valsti vai reģionu ar nenoteiktu GSE risku, šie dzīvnieki nav baroti ar OIE Sauszemes dzīvnieku veselības kodeksā definētajiem gaļas un kaulu miltiem vai dradžiem;

f) ja dzīvnieki, no kuriem iegūti liellopu, aītu un kazu izcelsmes produkti, cēlušies valstī vai reģionā, kas saskaņā ar Lēmumu 2007/453/EK klasificēti par valsti vai reģionu ar nenoteiktu GSE risku, šie produkti ir saražoti un manipulācijas ar tiem veiktas, raugoties, ka tie nav saturējuši atkaulošanas procesā atsegtus nervaudus un limfaudus un nav ar tiem piesārņoti.”.
